

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžik/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 6017200712
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6017200712.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) G. G., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Ú. R. R. - L., E. XX, R. R., právne zastúpeného Mgr. Robertom Antalom, advokátom so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, proti žalovanému Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného sp. zn. GR ZVJS-odv-37-5/11-2017 z 21. novembra 2017 a sp. zn. GR ZVJS-odv-39-5/11-2017 z 27. novembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/155/2018-48 z 26. septembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie správneho súdu

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-odv-37-5/11-2017 ako nedôvodnú zamietol a rozhodnutie žalovaného č. GR ZVJS-odv-39/5/11-2017 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že rozhodnutie žalovaného č. GR ZVJS-odv-39-5/11-2017 zo dňa 27.11.2017 bolo potrebné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie pre rozpor medzi jeho výrokom a odôvodnením, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

3. Druhým napadnutým rozhodnutím č. GR ZVJS-odv-37-5/11-2017 zo dňa 27.11.2017 žalovaný zmenil rozhodnutie povinnej osoby č. UVTOS-ing-53-1/13-2017 zo dňa 27.10.2017 o nesprístupnení informácií sčasti tak, že „Ústav v nadväznosti na ust § 3 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k

informáciám žiadosti žiadateľa G. G., v ktorej požadoval okrem iných informácií aj sprístupnenie informácie, „k nahliadnutiu kompletnej zostavy jedálneho lístka, nutričných hodnôt a gramáže jedál na týždeň od 23. do 29.10.2017 k bezbravčovej strave“ z časti nevyhovuje a tým požadované informácie nesprístupňuje, nakoľko informácie o nutričných hodnotách a gramáže jedál nemá k dispozícii“.

4. Správny súd mal za preukázané, že originálnou formou informácie je záznam stravnej dávky zo systému BlueGastro podávanej odsúdeným na raňajky, obed alebo večeru v určitom dni, s uvedením nutričnej hodnoty jednotlivých jedál. Predmetný záznam - informácia sa však v systéme BlueGastro nevytvára za obdobie jedného týždňa, ale vždy k jednej udalosti a nie je v ňom uvedená hmotnosť jednotlivých jedál. Povinná osoba vyhovela žiadosti žalobcu v rozsahu, v akom informáciami disponovala. Zároveň zo znenia zákona o slobodnom prístupe k informáciám nemožno vyvodzovať, že oprávnenou informáciou, ktorú je povinná osoba povinná poskytnúť, je aj poskytovanie informácie, ktoré by vyžadovalo spracovanie viacerých údajov z viacerých databáz, ktoré žalovaný nemá k dispozícii, tzn. v prípade, ak ich má jednotlivo k dispozícii, v okamihu tvorenia záznamu pre určitý deň nemá povinnosť tento záznam skladovať, a teda nemá informáciu, pomocou ktorej by mohol vytvoriť databázu údajov za jeden týždeň. Správny súd preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie vrátane postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je v medziach žaloby v súlade so zákonom a v tejto časti žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

II.

Kasačná sťažnosť

5. Proti rozsudku správneho súdu v časti, v ktorej bola žaloba zamietnuá, podal riadne a včas kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“), z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok správneho súdu, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutia orgánu verejnej správy zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie orgánu verejnej správy s tým, že žalobca má nárok na náhradu trov v plnom rozsahu.

6. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sťažovateľ po citácii relevantných právnych predpisov uviedol, že opätovne poukazuje na fakt, že rovnaké informácie o nutričných hodnotách a hmotnosti jedál mu už boli poskytnuté za obdobie od 12.10. do 17.10.2017, aj v iných prípadoch, ale dôkazy o tom nemôže poskytnúť, lebo ako odsúdený nemá možnosť vyhotoviť kópie listín. Žalobca v žalobe navrhol vykonať dôkaz, ktorým chcel preukázať svoje tvrdenia, ale súd sa s jeho návrhom vôbec nevysporiadal. Namietal tiež, že vyjadrenie žalovaného k žalobe mu síce bolo doručené, ale bez príloh - žurnalizovaných spisov žalovaného, čo považuje za porušenie kontradiktórnosti konania.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že z písomností, ktoré mu boli doručené krajským súdom, nevie posúdiť, či bola kasačná sťažnosť podaná v zákonnej lehote, preto žiada kasačný súd, aby sa touto otázkou zaoberal. K námietke žalobcu, že mu neboli doručené prílohy, ktoré žalovaný pripojil k vyjadreniu k žalobe uviedol, že síce nemá vedomosť, či žalobcovi tieto prílohy skutočne neboli doručené, ale nie všetky druhy podaní je nutné doručovať druhému účastníkovi konania. Žalovaný má za to, že žalobca disponoval všetkými rozhodujúcimi písomnosťami, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie krajského súdu. K ďalšej námietke, že krajský súd nevykonával žalobcom navrhovaný dôkaz žalovaný uviedol, že rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz vykoná, patrí krajskému súdu. Žalovaný má za to, že krajský súd sa riadne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, vec správne právne posúdil, neporušil právo žalobcu na spravodlivý proces a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku; dôvody kasačnej sťažnosti považuje za bezpredmetné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napádaného rozsudku. Preto navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť a žalobcovi nepriznať náhradu trov konania.

IV.

Právna úprava a právne názory kasačného súdu

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas oprávnenou osobou a je prípustná, preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

9. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca žiadosťou zo 17.10.2017 žiadal ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová

- k nahliadnutiu všetky listiny predložené Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici vo veci kontroly sp. zn. A/2017/02748 vykonanej dňa 24.08.2017,

- k nahliadnutiu vyhodnotenie nutričných a kalorických hodnôt stravy za mesiac júl zo systému stravovanie - Blue Gastro z dennej normy a bezbravčovej stravy,

- k nahliadnutiu kompletnú zostavu jedálneho lístka, nutričných hodnôt a gramáže jedál na týždeň od 23. do 29.10.2017 k bezbravčovej strave,

- kópiu rozhodnutia o ponechaní v OBR zo 17.10.2017.

Adresát odpovedal na žiadosť listom z 27.10.2017 s tým, že žiadateľovi sprístupňuje požadované informácie s výnimkou informácie o kompletnej zostave jedálneho lístka, nutričných hodnôt a gramáže jedál na týždeň od 23.10. do 29.10.2017 k bezbravčovej strave, o čom vydal v rovnaký deň písomné Rozhodnutie o odmietnutí - nesprístupnení informácie pod č. ÚVTOS-inf-53-1/13-2017 z dôvodu, že požadovanú informáciu nemá k dispozícii. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nedisponuje informáciami v požadovanom rozsahu, keďže ku dňu podania žiadosti nedisponoval jedálnym lístkom na obdobie od 23. do 29.10.2017 a zo zákona mu nevyplýva povinnosť vytvárať informácie, ktoré v čase podania žiadosti ešte neexistujú.

10. O odvolaní žalobcu proti tomuto rozhodnutiu rozhodoval žalovaný rozhodnutím č. GR ZVJS-odv-37-5/11-2017, ktorým čiastočne zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že Ústav vyhovel žiadosti žiadateľa v časti týkajúcej sa nahliadnutia kompletnej zostavy jedálneho lístka na týždeň od 23. do 29.10.2017 k bezbravčovej strave, ale vo zvyšnej časti žiadosti nevyhovuje a požadované informácie nesprístupňuje, nakoľko informácie v rozsahu nutričných hodnôt a gramáže jedál nemá k dispozícii. V odôvodnení rozhodnutia o. i. uviedol, že požadované informácie nie sú súčasťou jedálneho lístka a povinná osoba nevytvára samostatný zoznam jedál obsahujúci ich nutričnú hodnotu a gramáž za týždenný časový úsek. Preto dospel k záveru, že povinná osoba postupovala pri vybavovaní žiadosti zákonným spôsobom.

11. V kasačnom konaní bolo potrebné posúdiť, či rozhodnutie správneho súdu, ktorý po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že povinná osoba nebola povinná poskytnúť žalobcovi žiadané informácie, je vecne správny. Bolo teda potrebné posúdiť, či žalovaný správny orgán a prvostupňový správny orgán postupovali v súlade so zákonom, keď odmietli poskytnúť žalobcovi informácie z dôvodu, že sa jedná o informácie, ktoré nemá k dispozícii, keďže sa nevedú v databázach správnych orgánov, teda v konaní bolo potrebné posúdiť, či záver správneho súdu, ktorý konštatoval, že oprávnená osoba môže požadovať o poskytnutie informácie, ktorou povinná osoba v tom okamihu disponuje, teda vie po nahliadnutí do príslušného dokumentu zistiť a následne túto informáciu poskytnúť, či žalobcom žiadané informácie uvedenú definíciu napĺňajú.

12. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, prvostupňový správny orgán v spojení s rozhodnutím žalovaného poskytol žalobcovi informácie, ktoré mal k dispozícii a žiadosti nevyhoveli iba v časti požadovanej informácie o nutričných hodnotách a gramáže jedál na týždeň od 23. do 29.10.2017 k bezbravčovej strave. Ako už uviedol správny súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, zo zákona č.

211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, ani zo žiadneho všeobecne záväzného predpisu alebo interného predpisu nevyplýva pre povinnú osobu povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo spracovávať materiály, ktoré by obsahovali žiadanú informáciu. Správny súd mal za preukázané, že v zázname stravnej dávky zo systému BlueGastro podávanej odsúdeným sa uvádza aj nutričná hodnota jednotlivých jedál, ale nie za obdobie jedného týždňa, ale vždy iba k jednej stravej dávke bez uvedenia hmotnosti jedál. Ak aj žalobcovi už v minulosti bola poskytnutá takáto informácia, bolo to nad rámec zákonnej povinnosti povinnej osoby, preto nezakladá povinnosť žalovaného poskytnúť takúto informáciu opakovane. Ako uviedol žalovaný, informácia bola sprístupnená tak, že do snímkov zo systému BlueGastro boli ručne dopisované údaje o hmotnosti jednotlivých jedál, čiže nešlo o informácie, ktoré mal k dispozícii, ale bola vytváraná nová informácia nad rámec zákona. Súd preto dospel k záveru, že povinná osoba vyhovelá žiadosti žalobcu v rozsahu, v akom požadovanými informáciami disponovala. S týmto záverom sa stotožnil aj kasačný súd, ktorý navyše považuje za potrebné uviesť, že oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby.

13. K námietkam uplatneným v kasačnej sťažnosti, že správny súd nevykonal navrhovaný dôkaz, ktorým malo byť vyžiadanie si súvisiacich administratívnych spisov kasačný súd uvádza, že tieto si správny súd vyžiadaval výzvou zo dňa 02.03.2018 a žalovaný ich predložil do spisu spolu s vyjadrením k žalobe. Nebolo povinnosťou súdu zasielať administratívne spisy žalobcovi, ktorý mal možnosť oboznámiť sa s ich obsahom nahliadnutím do súdneho spisu, ale v zásade administratívny spis obsahuje informácie, ktoré sú druhej strane známe, v tomto prípade žiadosť o informácie, vyjadrenie povinnej osoby, rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, odvolanie a rozhodnutie o odvolaní, čo sú všetko písomnosti, ktoré má k dispozícii aj žalobca. Nie je teda dôvodná ani jeho námietka, že postupom súdu mal byť ukrátený na svojich právach.

14. Kasačný súd sa teda stotožnil s názorom správneho súdu v napadnutom rozsudku, ktorý dospel k záveru, že nebola povinnosť žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym orgánom sťažovateľovi požadované informácie sprístupniť, keďže žiadanými informáciami nedisponoval. V tomto smere kasačný súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru (napr. stanovisko v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/31/2008 z 26.02.2009, či rozsudok sp. zn. 7Sžik/1/2017 z 24.10.2018).

15. Kasačný súd na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení dôvodov kasačnej sťažnosti žalobcu a stanoviska žalovaného dospel k záveru s osvojením si argumentácie správneho súdu postupom podľa § 461 v spojení 491 ods. 1 SSP a rozhodol rozsudkom podľa § 457 ods. 1 SSP tak, že kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

16. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a contrario a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v kasačnom konaní nemal úspech, právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Zároveň neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie trov kasačného konania žalovanému podľa § 168 SSP.

17. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.